

Osztályozó vizsga követelményei

6. évfolyam

Természettudomány

Nat 2020

OH-TER06TA

1. témakör: A Föld belső és külső felépítése

Fogalmak: földkéreg, földköpeny, kőzetburok, gömbhéjas szerkezet, törésvonal, mag, magma, földrengés, belső erő, gyűrődés, gyűrthegység, vetődés, rög, árok, medence, lépcsős felszín, röghegység, láva, vulkáni hamu, vulkáni hegység, magmakamra, kürtő, kráter, vulkanikus kőzetek, üledékes kőzetek, átalakult kőzetek, külső erők, aprózódás, feltöltődés, üledékréteg, víznyelő, barlang, barlangi patak, cseppkő, homokbucka, gleccser, hordalékgát

- felismer és jellemez néhány hazai kőzetet
- ismeri a gyűrődés, vetődés fogalmát, a vulkánok részeit és működését, ezekről példákat tud mondani Földünkön
- ismeri a Föld belső szerkezetét, a kőzetlemezek mozgásait és azok következményeit
- ismeri a külső erők felszínformáló hatását

2. témakör: Az energia

Fogalmak: energia, tápérték, energiatartalom, energiafogyasztó, energiahordozó, megújuló és meg nem újuló energiaforrás, meddőhányó, szmog, energiatakarékosság

- meghatározza az energiahordozó fogalmát
- ismeri a megújuló és a meg nem újuló energiahordozókat
- példákat hoz a megújuló és meg nem újuló energiaforrások felhasználására
- ismeri az energiafogyasztás környezetre gyakorolt hatásait

3. témakör: Környezetünk vizsgálata

Fogalmak: terepi vizsgálat, laboratóriumi kísérlet

- ismeri a tanuló a terepi és a laboratóriumi vizsgálat közötti különbségeket, annak előnyeit és hátrányait, valamint példákat tud mondani a vizsgálatokra

4. témakör: A térképtől a modern navigációs technikákig

Fogalmak: földrajzi atlasz, jelmagyarázat, névmutató, keresőhálózat, szélességi körök, hosszúsági körök, földrajzi fókálózat, nevezetes szélességi és hosszúsági körök

- felismeri a földrészeket és óceánokat a térképen
- ismeri a szélességi és hosszúsági körök közötti különbséget
- ismeri a nevezetes szélességi köröket és a hosszúsági kört
- ismeri a földrajzi helymeghatározás menetét, azt gyakorlatban alkalmazni tudja
- meghatározott szempontok alapján útvonal tervezés térkép, internet, telefonos applikációk segítségével

5. témakör: Hazai tájakon

Fogalmak: nagytáj, határfolyó, medencehelyzet, hazánk 6 nagytája, mezősíégi talaj, homoktalaj, hordalékkúp, aszály, szer, aprófalú

Topográfiai ismeretek:

Az Alpokalja	Alpokalja, Soproni-hegység, Kőszegi-hegység, Rába, Sopron, Kőszeg, Őrség
A Dunántúli-dombvidék	Dunántúli-dombvidék, Somogyi-dombság, Zalai-dombság, Tolnai-dombság, Baranyai-dombság, Balaton, Mecsek, Villányi-hegység, Pécs
A Dunántúli-középhegység	Bakony, Vértes, Velencei-hegység, Dunazug-hegység, Dunakanyar, Velencei-tó, Balaton-felvidék, Székesfehérvár, Veszprém, Esztergom
Az Északi-középhegység	Visegrádi-hegység, Börzsöny, Cserhát, Mátra, Bükk, Aggteleki-hegység, Aggteleki-cseppkőbarlang, Zempléni-hegység, Bükk-fennsík, Borsodi-medence, Eger, Miskolc
Alföldi tájakon	Mezőföld, Duna–Tisza köze, Tiszántúl, Kiskunság, Nagykunság, Hajdúság, Nyírség, Körös–Maros köze, Tisza-tó, Dráva, Debrecen, Szeged, Kecskemét, Duna, Rába, Fertő, Győr
Fővárosunk, Budapest	Pest, Buda, Pesti-síkság, Budai-hegység

- hazai álló-és folyóvizeink ismerete, elhelyezés a térképen
- nagyobb városaink és a környező országok a térképen
- a 6 nagy táj felszíne, éghajlata, mezőgazdasága, ipara

6. témakör: Az erdők élete

Fogalmak: életközösség, populáció, társulás, biom, lombhullató erdő, színtezetség, lombkoronaszint, cserjeszint, gyepszint, tölgyes, bükkös, fenyves, nyitvatermő, zárvatermő, trópusi esőerdő, örökzöld erdő, mangrove, tajga, táplálkozási kapcsolatok, fotoszintézis, tápláléklánc, termelők, fogyasztók, lebontók, csúcsragadozók, versengés, együttélés, élősködésfakitermelés, tarvágás, erdőirtás, erdőtűz, savas eső

7. témakör: A rétek és mezők élővilága

Fogalmak: rét, mező, szántóföld, gabonanövény, szemtermés, pázsitfűvek, szélbeporzás, mellékeres levél, gyöktörzs, szalmaszár, nektár, fészekvirágzat, hüllők, lágyhéjú tojás, változó testhőmérséklet, ugróláb, rágó szájszerv, kifejlés, sztyepp, préri, pampa, füves szavanna, folyószabályozás, elsivatagosodás, túllegeltetés,

8. témakör: A vizek és vízpartok élővilága

Fogalmak: talajnedvesség, talajvíz, víztartó kőzet, vízzáró kőzet, ártézi víz, ásványvíz, hévíz, gyógyvíz, felszíni vizek, főfolyó, mellékfolyó, vízgyűjtő terület, vízvázasztó, a folyó felszínformálása, vízállás, vízjárás, tómedence, mesterséges tó, feltöltődés, mocsár, plankton, hínárnövényzet, lebegő és gyökerező hínár, nádas, mocsárrét, puhafás és keményfás ligeterdő, kagylók, rákok, kopoltyú, átváltozás, átalakulásos fejlődés, szűrő-szívó szájszerv, halak, oldalvonal, úszók, úszóhólyag, ikra, kételtűek, bőrlégzés, ebihal, téli álom, úszóláb, lemezes csőr, gázlóláb,

6-8 témakör:

- megfigyeli hazánk erdei, fátlan, valamint vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi az erdőt, rétet, szántóföldet, vizes élőhelyeket,
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők, rétek, szántóföldek, és vizek, vízpartok életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le az erdei, fátlan, valamint vízi és vízparti élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert erdei, mezei, vízi és vízparti növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van az erdő, a rét, a vizek, vízpartok természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét
- tisztában van a talajpusztulás fogalmával
- a felszíni és a felszín alatti vizek
- főfolyó, mellékfolyó, torkolat fogalmának ismerete, térképi ábrázolása
- hazai álló-és folyóvizeink ismerete, elhelyezés a térképen